

-TRANSLATION-

URGENT

**HELLENIC REPUBLIC
MINISTRY OF AGRICULTURAL DEVELOPMENT
AND FOOD
GENERAL DIRECTORATE OF VETERINARY
DEPARTMENT OF ANIMAL WELFARE, MEDICINE
AND VETERINARY APPLICATIONS
DIVISION A
Address: 2 Acharnon street
Postal code: 106 76
Information: K. Marinos**

**Athens 02/08/2018
prot. Number: 1837/108300**

**TO: A) Administrative Regions
General Directorates of Agricultural
Economy and Veterinary
1) Directorates of Veterinary
2) Departments of of Regional
Units Regional Units and their
Seats
B) Greek Police Headquarters (with
the request that it is forwarded to
all Police Stations of the Country)**

**C.c.: 1) Office of Deputy Minister
Mr Ioanni Tsironi
2) Office of General Secretary
Mr Nikolao Antonoglou**

**Tel: 2102125709
Fax: 2108231267
E-mail: katmarinou@minagric.gr**

SUBJECT: «Protection of working equines»

The Ministry of Agricultural Development and Food and particularly the General Directorate of Veterinary are the recipients of many complaints and media reports concerning the living conditions and welfare of domestic working equines (horses, donkeys and mules for light traction and transport work that serve the needs of small farms and offer light transfer) on Greek islands during the summer. In the context of applying the legislation concerning the welfare of working animals we remind you of the following:

LEGAL FRAMEWORK

A) Law 1197/81 (A' 240) «on Animal Protection» contains general provisions for the welfare of working animals and in particular articles 1 until 3. Moreover, according to article 5 the

competent authorities for monitoring the implementation of the Law are the Departments of Veterinary of the Country's Regional Units and the competent authorities of the Greek Police. When a breach is attested, then the provisions of article 8 of the Law are applicable, as replaced by article 47 of Law 4235/2014 (A' 32) «Administrative measures, procedures and penalties in the application of union and domestic legislation in the fields of food, animal feed and health and the protection of animals and other provisions falling within the competence of the Ministry of Agricultural Development and Food».

B) The guidelines for the welfare of working equines of the World Organisation of Animal Health include criteria and welfare indicators, specific specifications for the provision of feed, water and shelter, good handling practices, good practices on how to handle animals, how to behave towards them and how to care for the animals, maximum working times as well as managing practices for the end of their working life. These guidelines are available on the following [web](http://www.oie.int/index.php?id=169&L=0&htmfile=chapitre_aw_working_equids.h) page:
[http://www.oie.int/index.php?id=169&L=0&htmfile=chapitre aw working equids.h](http://www.oie.int/index.php?id=169&L=0&htmfile=chapitre_aw_working_equids.h)

ADDITIONAL RECOMMENDATIONS FOR THE WELFARE OF WORKING EQUINES

- 1) Owners of working equines should ensure an appropriate level of good health. It should be possible to have their living and workstations disinfected with appropriate safe materials.
- 2) Animals which are not fit to work should not be used for work, namely sick animals, injured, mares about to foal or with a foal, as well as animals whose hoofs are poorly maintained. Returning to work should only be allowed after a vet has made such a recommendation.
- 3) It is necessary that the animals are provided with species- specific and adequate feed and fresh drinking water (see part B of the Legal Framework) in containers which cannot be contaminated, and which are cleaned at least once a day. It is recommended that feed is offered at least 2 times a day to adult equines and three times a day to weaned foals (of an age of over 6 months) except if the vet has given different instructions.
- 4) The feed must be stored in clean, nontoxic and sealed containers, which must be adequately protected from rodents, moisture, corrosion or contamination from natural, chemical or biological agents.
- 5) It is recommended that the animals exercise at least once a day for at least 30 minutes.
- 6) Protection against adverse weather conditions must be provided by offering shelter which:
 - a) meets the natural needs of the animals and protects their health,
 - b) is large enough for the type and age of the animal and which allows the animal to stand on their natural upright position, lie down and turn around freely. It is recommended that the minimum floor space for resting is 13,5 m².
 - c) meets the requirements provided for by legislation on environmental protection.
 - d) is built on solid ground so that it does not get flooded by rain, or other water, and so that it facilitates manure removal.
 - e) is constructed by materials appropriate for the type of animals that can be cleaned by pressured water.

- ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΡΕΝΧΕΙΡΗΣΗΣ
ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΩΝ ΖΩΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ
Τμήμα: ΑΜ/Δ2Α 26061
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΡΕΝΧΕΙΡΗΣΗΣ
ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΩΝ ΖΩΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ
Τμήμα: ΑΜ/Δ2Α 26061
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΡΕΝΧΕΙΡΗΣΗΣ
ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΩΝ ΖΩΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ
Τμήμα: ΑΜ/Δ2Α 26061
- f) is recommended to have a roof made of corrugated aluminum sheets or other modern material which must be light, non-combustible, long-lasting and with sufficient insulating capacity.
 - g) to be enclosed so that the animals cannot escape, and other stray or wild animals cannot enter, as well as to keep out non-authorized persons. The fence must have a minimum Height of 1,8 meters.
 - h) to prevent the injury and escape of animals.
- 7) Fencing is not required at working stations (shared waiting areas for animals before they start work), but it is necessary to provide roofing which meets the above specifications and that fresh drinking water is constantly available and that the minimum floor surface per animal of shared areas is observed.
 - 8) It is necessary to ensure the free movement of the animals so that the equines can display normal equine behavior.
 - 9) The working time of the equines must be limited as per part B of the Legal Framework.
 - 10) Working equines should not be made to carry excessive loads for their size, age or physical condition. The load must not exceed 100kg or be more than 1/5th of the animals' body weight.

In view of the above, the competent authorities are requested to intensify relevant inspections for the enforcement of the provisions of Law 1197/81 (A' 240). Finally, it is pointed out that in the event that a working animal is abused, the provisions of article 16 Law 4039/2012 (A' 15), as in force, are applicable with the obligation to impose the penalties provided.

We thank you in advance for the cooperation.

THE HEAD OF THE GENERAL DIRECTORATE

THOMAS ALEXANDROPOULOS

By email

True and accurate translation into English
of the attached document in Greek according to the Greek Lawyer's Code.
Athens, 17 October 2018

Evridiki G. Stefanaki
Lawyer

18 Akadimias str. Athens 106 71, Greece
Tel.: +30 210 3618 722, Fax: + 30 210 3639 409

Στεφανάνη
11/ΚΗΡ
18,
22-
25744275-
egs@sdh

Στεφανάνη Ευρυδίκη
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
Ακαδημίας 18, Αθήνα 106 71
τηλ.: 210 3618 722 - φάξ: 210 3639 409
ΑΦΜ: 025744275 - ΑΜ/ΔΣΑ 26061
egs@sdh.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ, ΦΑΡΜΑΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ Α

Ταχ. δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κωδ : 101 76
Πληροφορίες : Κ. Μαρίνου

Τηλ. : 2102125709
Fax: 210 8231267
E-mail: katmarinou@minagric.gr

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα 02 /08/2018
Αρ. πρωτ. : 1837/108300

ΠΡΟΣ : Α) Περιφέρειες Χώρας
Γενικές Δ/σεις Αγροτικής
Οικονομίας και Κτηνιατρικής
1) Δ/σεις Κτηνιατρικής
2) Τμήματα Κτηνιατρικής
Περιφερειακών Ενοτήτων Χώρας
Έδρες τους
Β) Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας
(με την παράκληση να διαβιβαστεί
Στα Αστυνομικά Τμήματα όλης της Χώρας)

ΚΟΙΝ: 1) Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
Κ. Ιωάννη Τσιρώνη
2) Γραφείο Γενικού Γραμματέα
κ. Νικολάου Αντώνογλου

ΘΕΜΑ: «Προστασία των ιπποειδών εργασίας»

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και ιδιαίτερα η Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής γίνονται αποδέκτες πολλών καταγγελιών και δημοσιευμάτων αναφορικά με τις συνθήκες διαβίωσης και ευζωίας οικόσιτων ιπποειδών εργασίας (ίπων, όνων και ημιόνων ελαφριάς έλξης και φόρτου για την εξυπηρέτηση των αναγκών των μικροκαλλιεργητών και των μικρομεταφορών) σε νησιωτικές περιοχές της Χώρας κατά τη θερινή περίοδο. Στο πλαίσιο της εφαρμογής της νομοθεσίας για την προστασία των ζώων εργασίας σας υπενθυμίζουμε τα εξής:

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Α) Ο Νόμος 1197/81 (Α' 240) «Περί προστασίας των ζώων» περιλαμβάνει γενικές διατάξεις που αφορούν την προστασία των ζώων εργασίας και ιδιαίτερα τα άρθρα 1 ως και 3. Επιπλέον σύμφωνα με το άρθρο 5 αρμόδιες αρχές για τον έλεγχο της εφαρμογής των διατάξεων του Νόμου αποτελούν τα Τμήματα Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας και οι αρμόδιες υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας. Σε περίπτωση βεβαίωσης παράβασης εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 8 του Νόμου όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 47 του Νόμου 4235/2014 (Α' 32) «Διοικητικά μέτρα, διαδικασίες και κυρώσεις στην εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών και

της υγείας και προστασίας των ζώων και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων».

Β) Οι κατευθυντήριες γραμμές για την ευζωία των ιπποειδών εργασίας του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων περιλαμβάνουν κριτήρια και δείκτες ευζωίας, ειδικές προδιαγραφές για την παροχή τροφής, νερού και στέγασης, καλές πρακτικές χειρισμού, συμπεριφοράς και φροντίδας, τους μέγιστους χρόνους εργασίας, καθώς και πρακτικές διαχείρισης κατά το τέλος της εργασιακής ζωής των ζώων. Οι κατευθυντήριες γραμμές είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: http://www.oie.int/index.php?id=169&L=0&htmfile=chapitre_aw_working_equids.htm

ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΗ ΔΙΑΒΙΩΣΗ ΤΩΝ ΙΠΠΟΕΙΔΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- 1) Οι ιδιοκτήτες ιπποειδών εργασίας θα πρέπει να μεριμνούν για τη διασφάλιση του επιπέδου υγείας τους. Στους χώρους διαβίωσης και στους σταθμούς εργασίας θα πρέπει να υπάρχει δυνατότητα απολύμανσης με κατάλληλα και ασφαλή υλικά.
- 2) Δε θα πρέπει σε καμία περίπτωση να χρησιμοποιούνται μη ικανά προς εργασία ζώα, ήτοι ζώα ασθενή, τραυματισμένα, σε κατάσταση προχωρημένης εγκυμοσύνης ή λοχείας, καθώς και ζώα με κακή συντήρηση των οπλών. Η επάνοδος στην εργασία θα πρέπει να επιτρέπεται μόνο κατόπιν υποδείξεως κτηνιάτρου.
- 3) Είναι απαραίτητη η χορήγηση κατάλληλης και επαρκούς για το είδος τους τροφής και φρέσκου πόσιμου νερού καθημερινά (βλέπε το σημείο Β του Νομικού Πλαισίου) σε δοχεία τα οποία δεν είναι δυνατό να επιμολυνθούν και καθαρίζονται τουλάχιστον μια φορά ημερησίως. Συστήνεται η τροφή να παρέχεται τουλάχιστον 2 φορές την ημέρα σε ενήλικα ιπποειδή και τρεις φορές την ημέρα στους απογαλακτισμένους πώλους (ηλικίας άνω των 6 μηνών) εκτός αν υπάρχει εντολή κτηνιάτρου, η οποία ορίζει διαφορετικά.
- 4) Οι ζωοτροφές πρέπει να αποθηκεύονται σε καθαρούς, μη τοξικούς και στεγανούς περιέκτες, οι οποίοι πρέπει να παρέχουν ικανοποιητική προστασία από τρωκτικά, υγρασία, διάβρωση ή επιμόλυνση από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες.
- 5) Τα ζώα συστήνεται να ασκούνται τουλάχιστον μία φορά ημερησίως για τουλάχιστον 30 λεπτά της ώρας.
- 6) Θα πρέπει να παρέχεται προστασία από τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες με την παροχή καταλύματος, το οποίο ενδείκνυται:
 - α) να εξυπηρετεί τις φυσιολογικές ανάγκες των ζώων και να προστατεύει την υγεία τους
 - β) να έχει κατάλληλο μέγεθος για το είδος και την ηλικία του ζώου και να επιτρέπει στα ζώα να στέκονται στη φυσική όρθια θέση, να μπορούν να ξαπλώνουν και να περιστρέφονται ελεύθερα. Συστήνεται ελάχιστη επιφάνεια δαπέδου χώρου ανάπauσης 13,5 m².
 - γ) να πληροί τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας περί προστασίας του περιβάλλοντος
 - δ) να κατασκευάζεται σε στέρεο έδαφος χωρίς να κατακλύζεται από νερά των βροχών ή άλλα και να διευκολύνεται η απομάκρυνση της κόπρου
 - ε) να είναι κατασκευασμένο από υλικά κατάλληλα για το είδος των ζώων και να είναι δυνατός ο καθαρισμός με νερό υπό πίεση

στ) η στέγη προτείνεται να είναι κατασκευασμένη από κυματοειδή φύλλα αλουμινίου ή άλλου σύγχρονου υλικού, το οποίο θα είναι ελαφρύ, άκαυστο, μακρόβιο και με ικανοποιητική μονωτική ικανότητα

ζ) να είναι περιφραγμένο ώστε να αποτρέπεται η διαφυγή των ζώων, η είσοδος άλλων αδέσποτων ή άγριων ζώων όσο και η πρόσβαση σε μη εξουσιοδοτημένα άτομα με ελάχιστο ύψος περίφραξης 1,8 μέτρα.

η) να αποτρέπει τον τραυματισμό και τη διαφυγή των ζώων.

- 7) Δεν απαιτείται περίφραξη στους σταθμούς εργασίας (κοινόχρηστους χώρους αναμονής των ζώων προς έναρξη της εργασίας τους), απαιτείται όμως η παροχή στέγης με τις ανωτέρω προδιαγραφές, η συνεχής παροχή φρέσκου πόσιμου νερού και η τήρηση της ελάχιστης επιφάνειας δαπέδου του κοινόχρηστου χώρου ανά ζώο.
- 8) Είναι απαραίτητη η διασφάλιση της ελευθερίας κινήσεων, ώστε τα υποειδή να εκδηλώνουν τη φυσιολογική τους συμπεριφορά.
- 9) Η εργασία των υποειδών θα πρέπει να είναι περιορισμένη χρονικά σύμφωνα με το σημείο Β του Νομικού Πλαισίου.
- 10) Τα υποειδή εργασίας δε θα πρέπει να φορτώνονται με φορτίο βάρους υπερβολικού για το μέγεθος, την ηλικία ή τη φυσική κατάστασή τους. Το φορτίο δε δύναται να υπερβαίνει το βάρος των 100 κιλών ή το 1/5 του σωματικού τους βάρους.

Βάσει των παραπάνω δεδομένων, οι αρμόδιες αρχές παρακαλούνται για την εντατικοποίηση των σχετικών επιθεωρήσεων και την εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου 1197/81 (Α' 240). Τέλος, επισημαίνεται ότι σε περίπτωση κακοποίησης ζώων εργασίας ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 16 του Νόμου 4039/2012 (Α' 15), όπως ισχύει με την υποχρέωση επιβολής των προβλεπόμενων κυρώσεων.

Ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συνεργασία.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ Δ/ΝΣΗΣ

ΘΩΜΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ

Με e-mail

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ
ΖΩΩΝ, ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΜΠΑΣΔΕΚΗ ΣΤΑΜΑΤΙΑ